IL-PENTEKOSTE (GHID IL-HAMSIN) 2021 IL-QAWWA TAL-ISPIRTU S-SANTU TOHLOQ KNISJA

Contributed by Frans Galea
Sunday, 23 May 2021

Din
hija il-Liturgija ta' Ghid il-Hamsin Pentekoste (2021) bi hsibijiet min Joe Rapa.

Il-Pentekoste, jew kif nafuha wkoll bil-Malti pur, G'id il-&amsin, hija
solennità kbira fis-Sena Litur!ika tal-Knisja; aktarx it-tieni festa, wara l-G'id il-Kbir, li bdiet ti!i elebrata
mill-Knisja primittiva tal-ewwel sekli.
F’din il-Festa, l-Knisja ter!a’ tg'ix mill-!did it-twelid tag'ha mnissel
fin-nirien tal-Ispirtu Qaddis ta’ Alla.
Il- emg'a kien ilha xi snin mi!bura madwar esù, ir-Rabbi minn Nazaret,
imma saret tassew “Knisja” fil-miraklu enormi li se'' fil-kamra ta’ fuq
ta -
enaklu. L-Ispirtu s-Santu hu tassew
l-ikbar Qawwa li te|isti fl-univers u biH sar kollox. Huwa nvesta lil dawk kollha li kienu mi!bura
flimkien mal-Ver!ni Mqaddsa Marija, Omm l-Img'allem, bin-nirien tal-'e!!a u
bir-ri' tal-'elsien. Dawk kollha li
kienu pre|enti g'addew mill-esperjenza memorabbli tat-Twelid did li kien
bassar Kristu nnifsu, u 'assew li kienu waqg'u minn fuqhom il-ktajjen antiki
tal-kalkoli, tad-dubji, tal-bi|a’ u 'ar!u jxandru l-Bxara t-Tajba b'al nies li
ma kellhom xejn li xejn x’jitilfu!

Tant kienet tal-g'a!eb din id-de'ra li 'afna 'asbuhom fis-sakra. Li kien !ara kien il-frott immedjat
tal-Misteru tal-G'id ta’ Kristu.
G'all-ewwel darba l-Ispirtu ni|el fuq emg'a u 'oloq Poplu did,
il-Poplu l- did ta’ Alla. San wann
jg'idilna ar u tond li qabel l-Ispirtu ma setax jinag'ta... l-Ispirtu kien g'ad ma ng'atalhomx, billi
esù kien g'adu ma !iex igglorifikat.
(w. 7, 39). Kristu “xtara”
(biex nu|aw kelma baxxa) l-Ispirtu s-Santu bl-Ubbidjenza tieg'u lejn
il-Missier. Il-Passjoni, il-Mewt u
l-Qawmien mill-Mewt fet'u bera' l-g'ejjun tal-ilmijiet tal-&ajja. Minn dak il-mument ’il quddiem, l-Ispirtu
s-Santu beda jg'ammar fil-Knisja u jinag'ta lil kotra ta’ nies minn !enerazzjoni
g'all-o'ra.

G'alhekk g'andu ra!un dak li quddiem tant diskors dwar Knisja fi kri|i,

b’wi u minn quddiem qal li l-Knisja ma tista’ qatt tkun fi kriżi, u qatt ma
kienet fi kriżi g'ax l-Ispirtu s-Santu li jg'ammar fiha u jag'tiha l-&ajja ma
jista’ qatt ikun fi kriżi. Fi kriżi hu
l-poplu tag'na u l-popli tal-punent, li mifxulin fuq il-frug'at u l-!andar
tad-dinja qeg'din fi kriżi ta’ Fidi.
Huwa l-poplu li qieg'ed fi kriżi u mhux il-Knisja. B'alma qal il-mibki Oliver Fri!!ieri:
“Il-poplu tag'na huwa b'al tifel adoloxxenti li tilef rasu wara l-affarijiet li
qed jara madwaru u sar jistma lil s'abu ferm aktar milli lill-!enituri
tieg'u. Din hi l-kriżi li g'andna
madwarna. L-importanti sar l-ispirtu
tad-dinja u ta’ dawk il-pajjiżi li n'ossuna nferjuri g'alihom u g'alhekk
nikkuppjawhom f’kollox.

Allura, l-Ispirtu s-Santu tant hu rigal g'ani u mprezzabbli li sewa d-Demm
ta’ Alla nnifsu fi Kristu msallab.
Il-Missier qajjem lill-Ibnu mill-qabar bil-Qawwa tal-Ispirtu s-Santu u
issa dan il-Qawmien, din il-Qawwa issawbet fuq il- isem s'i' ta’ esù li hi
l-Knisja. Jien u int ir ivejna sehem
minnu! Ir ivejnih fil-Mag'mudija. Issa, dan jiddomina lil &ajjitna fil-qjies li
kibret il-Mag'mudija tag'na.
Il-Mag'mudijja hi Mixja, hi Pro ess.
Fir-Rit tas-Sagrament inag'talna kollox!
Il-Missier m’g'ad baqag'lu xejn x’jag'tina! Tana kollox!
F’Ibnu rebbie' fuq il-Mewt tana l-&ajja g'al Dejjem. Di!a kollox qieg'ed g'andna... imma inti dan
ma temmnux, jew qajla temmnu. Allura kollox
sieket, mutu, midfun ta't it-terrapien ta’ tant suspetti, dubji, !rie'i,
vizzji, idolatriji... G'andna bżonn
nikkonvertu! Xi jfisser dan? Ng'idu g'alija l-ewwel. Il-konverżjoni hi li nibdew innadfu
t-terrapien li qed jidfen u jo'noq l-ilma tal-Mag'mudija !ewwa fina. Jien g'andi bżonn li l-Mag'mudija tieg'i
tikber biex sa fl-a''ar inkun nista’ ng'ajjat fer'an: “Ara! Dak li qaluli hu minnu! Tassew li l-Missier tani kollox!!"

Fis-silta sabi'a mill-Ittra ta’ Pawlu lir-Rumani, l-Appostlu llum
jg'idilna: “A'na nafu li l-'olqien kollu
g'adu s’issa jitniehed bl-u!ig' tal-'las; u mhux hu biss, imma wkoll a'na li
g'andna l-ewwel frott tal-Ispirtu, a'na wkoll nitniehdu fina nfusna waqt li
nistennew l-adozzjoni ta’ wlied.” (Rum.
8, 22-23). Id-dinja kollha titniehed
g'all-Ispirtu li !a jinsab fl-img'ammdin, imma li jag'mel g'e!ubijet kbar
f’dawk li mmaturaw fil-Fidi. Min 'alla
l-Ispirtu ta’ Kristu Rebbie' fuq il-Mewt jimmatura u jikber fih, reba'
il-Mewt. Dan hu tal-g'a!eb u mhux se
jitwemmen hekk, billi tfaqqa’ subg'ajk.
G'alhekk l-Ispirtu hu mxennaq biex jimlina bl-ilmijiet tieg'u 'alli
d-deżert li hemm f’kull bniedem isir !nien imsoqqi tajjeb, b’si!ar sbie' li
jag'tu frott is-sena kollha. U l-frott
tal-Ispirtu li jimpressjonaw lid-dinja huma tnejn: l-G'aqda ta’ bejn l-a'wa u l-Im'abba bla
limiti anke g'all-g'adu. Dawn iż-żew!
sinjali l-ebda bniedem mhu kapa i jwettaq bil-'ila tieg'u. Quddiemhom, id-dinja jkollha tg'id: “Hawn
jinsab Alla! Alla tassew jeżisti! Alla jag'mel l-g'e!ubijiet bin-nies!”

G'alkemm hawnhekk, Pawlu donnu jg'id li l-adozzjoni ta’ wlied irridu
nistennewha fid-dinja l-o'ra, x’imkien ie'or hu jsostni li din l-adozzjoni
sse'' hawn u huwa l-Ispirtu s-Santu li jag'milna wlied. Infatti fl-istess Ittra hu jg'id: “Dawk kollha li jmexxihom l-Ispirtu ta’
Alla huma wlied Alla. G'ax intom ma
r evejtux l-ispirtu li jwassalkom g'all-jasar biex ter!g'u taqg'u fil-bi|a’,
imma r evejtu l-Ispirtu li jag'mel minnkom ulied adottivi; u li bih a'na
nistg'u ng'ajtu: “Abba Missier!”. Dan
l-Ispirtu jixhed flimkien mal-ispirtu tag'na li a'na wlied Alla. U jekk a'na wlied, a'na wkoll werrieta ta’
Alla!” Taf x’qeg'da tg'idilna din
il-Kelma ispirata mill-Ispirtu s-Santu?
Li a'na wlied Alla fil-qjies li kiber fina l-Ispirtu s-Santu. U jekk a'na wlied, mela a'na g'andna l-istess
natura tieg'u! U taf xi writtna
b’dan? A'na m’a'na se mmutu qatt! A'na wlied Alla imnissla minnU u a'na eterni
b'alU g'ax l-Ispirtu tieg'u ji!ri fil-vini tag'na!

Ara kemm hi tal-g'a!eb il-Fidi! Ara
kemm g'andha rigali ta’ barra minn hawn fi 'danha l-Knisja! Fejnhom il-gdiedem? Fejnhom it-tqan|i' u d-dieqa li tara f’tant
u u' “reli!ju|i”. Inqumu fuq tag'na u
nduru tassew lejn Alla mhux, bis-suspetti li Hu jippretendi 'afna minna, imma
bil-fidu ja li a'na bi a arti tal-g'a!eb li Hu qed ja'dem bil-'ila tal-Ispirtu
s-Santu. X’nistg'u qatt nag'tuh a'na
lill-Mulej? X’g'andna a'na li Hu g'andu
b|onnha? A'na lkoll |ero, imma g'onja
fl-istess 'in g'ax nift'u qalbna u Hu jimlihielna. Fuq kollox igerrex il-bi|a’ tal-Mewt ’il
bog'od minna g'ax l-Ispirtu jixhed lill-Ispirtu tag'na li a'na werrieta ta’
Alla. “U g'ax intom ulied, Alla bag'at l-Ispirtu ta’ Ibnu f’qalbna jg'ajjat:
Abba! Missier! U hekk m’intix i|jed
ilsir, i|da iben; u jekk iben, werriet ukoll bil-grazzja ta’ Alla.” (Gal. 4, 6-7).

Ara x’xorti tajba tkun Nisrani tassew!
Fil-fer' inti tg'ajjat “Abba! Missier!”
Fis-sa''a inti tg'ajjat: “Abba!
Missier!”. Meta kollox !ej tajjeb u inti
mimli 'e!!a, tg'ajjat: “Abba! Missier!”
Meta tibda tixjie' u j|ernaq |mien il-mard, inti tg'ajjat: “Abba!
Missier!” Meta madwarek kollox qisu
rovina, inti tg'ajjat: “Abba! Missier!”
Meta s-salib jin|el fuq spallejk u tkun se tog'tor, inti tg'ajjat:

“Abba! Missier!” Meta 'add ma jifhmek u
kul'add ja'seb 'a|in fik, inti tg'ajjat: “Abba! Missier!” Meta l-Istorja ddardrek u l-g'adu ji!i
jg'idlek li Alla nsiek, inti tg'ajjat: “Abba!
Missier!” U meta l-knisja ddoqlok
l-agunija, u int taf li wasal il-mument tal-G'id il-Kbir tieg'ek, inti tifta'
fommok g'all-a''ar darba u tlissen bla sa''a: “Abba! Missier! Abba! Missier!”

Dan hu li jag'mel l-Ispirtu s-Santu fina.

Il-Litur!ija tal-Kelma tal-Velja tal-Pentekoste:

L-Ewwel Qari:

Qari mill-Ktieb tal- enesi. 11, 1-9.

L-art kollha kienet ilsien wie'ed u
kliem wie'ed. I|da !ara li, meta telqu mil-Lvant, sabu pjanura f’art
Sing'ar, u qag'du hemm. U qalu lil xulxin: “Ejjew nag'mlu !ebel
tat-tafal u na'muh fil-fo''arija.” Il-!ebel tag'hom kien tal-fu''ar,
u flok tajn kienu ju|aw i|-|ift. Imbag'ad qalu: “Ejjew
nibnu belt g'alina u torri, b’qu ata til'aq is-smewwiet, u nag'mlu monument
g'alina 'alli ma nitferrxux ma’ wi   l-art kollha.”

U l-Mulej ni|el jara l-belt u t-torri
li kienu qeg'din jibnu l-bnedmin. U qal il-Mulej: “Arahom daqsxejn,
!ens wie'ed huma, u jitkellmu lsien wie'ed. U dan g'adu l-bidu tax-xog'ol
tag'hom! Issa kull ma jfettlilhom jag'mlu ma jaqtag'lhomx
qalbhom. {ul 'a nin|el hemm in'abblilhom ilsienhom biex ma jifhmux
’íl xulxin.”

U minn hemm il-Mulej xerridhom
ma’ wi   l-art kollha, u huma waqfu mill-bini tal-belt. G'alhekk

issej'et Babel, g'ax hemmhekk il-Mulej 'awwad ilsien l-art kollha, u minn hemm
il-Mulej xerridhom ma’ wi   l-art kollha.

It-Tieni Qari:

Qari mill-Ktieb tal-E|odu. 19,
3-8a. 16-20b.

F’dak i|-|mien: Mosè tela’ 'dejn Alla,
u l-Mulej sejja'lu mill-muntanja u qallu: “Dan g'id lil dar akobb u tg'arraf
lil ulied Israel: ‘Intom rajtu x’g'amilt lill-E!izzjani. Jiena rfajtkom
fuq !wiena' l-ajkli u ressaqtkom lejja. Issa, jekk tisimg'u sewwa
le'ni u t'arsu l-patt tieg'i, intom tkunu l-wirt tieg'i minn fost il-!nus
kollha. G'aliex l-art kollha kemm hi hija tieg'i. Tkunu
g'alija saltna ta’ qassisin, !ens qaddis.’ Dan hu l-kliem li g'andek
tg'id lil ulied Israel.”

Mosè mar u sejja' lix-xju' tal-poplu u
qieg'ed quddiemhom kull ma orndalu l-Mulej. Il-poplu kollu, b’le'en
wie'ed, wie!eb: “Kull ma qalilna l-Mulej nag'mluh.”

Fit-tielet jum mas-seb' kien hemm
rag'ad u beraq, u s'ab o'xon g'atta l-muntanja. Instama’ wkoll
i|-|ar|ir qawwi tat-tromba, u trieg'ed il-poplu kollu fil-kamp. Mosè
'are! il-poplu mill-kamp biex jiltaqg'u ma’ Alla; u waqfu f’ri!lejn
il-muntanja.

Il-muntanja Sinaj bdiet idda''an
kollha kemm hi g'ax ni|el fuqha l-Mulej fin-nar. Id-du''an beda
tiela’ ’l fuq b'ad-du''an ta’ forn u l-muntanja kienet tithe||he|
kollha. Kull ma jmur, id-daqq tat-tromba beda dejjem
jitqawwa. Imbag'ad tkellem Mosè, u Alla wie!bu b’rag'da.

U ni|el il-Mulej fuq il-qu ata
tal-Muntanja Sinaj, u l-Mulej sejja' ’íl Mosè biex jitla’ fuq il-qu ata
tal-muntanja.

It-Tielet Qari:

Qari mill-Ktieb tal-Profeta E|ekjel. 37, 1-14.

F’dak i|-|mien: Id il-Mulej qabditni u
'aditni bl-ispirtu tal-Mulej, u qeg'ditni f’nofs il-wied. Dan kien
mi|g'ud bil-g'adam. Huwa g'addieni dawramejt madwarhom; kien hemm
kotra bla qjies fuq wi   il-wied, u kienu nexfin qoxqox. U l-Mulej
qalli: “Bin Adam, jista’ dan il-g'adam jer!a’ jie'u l-'ajja?” Jiena
we!ibt: “Sidi Mulej, dan inti tafu.”

U qalli: “&abbar lil dan il-g'adam u
g'idlu: Ja g'adam niexef, isma’ l-kelma tal-Mulej. Hekk qal Sidi
l-Mulej lil dan il-g'adam niexef: ‘Ara, jiena se n!ib fik ir-ru', uinti ter!a’
tg'ix. U nqieg'ed fik in-nervi, u ntellag'lek il-la'am, u ng'attik
bil-!ilda, u nqieg'ed fik ir-ru'. U inti ter!a’ tg'ix, u tkun taf li
jiena l-Mulej.’”

Imbag'ad 'abbart kif
ordnali. U jiena u n'abbar instema’ 'oss, u ara, il-g'adam tqanqal,
u kollha bdew resqin lejn xulxin, g'adma lejn g'adma. Jien 'arist, u
ara, !ew fihom in-nervi, telg'alhom il-la'am, fuqhom infirxet il-!ilda, imma
nifs ma kienx hemm fihom. U qalli: “&abbar lir-ru', 'abbar Bin Adam
u g'id lir-ru': ‘Hekk qal Sidi l-Mulej: Ejja, ja ru', mill-erbat irjie'
tad-dinja, onfo' fuq dawn il-mejtin, u jer!g'u jie'du l-'ajja’”

Jien 'abbart kif ordnali, u r-ru'
da'let fihom, re!g'u 'adu l-'ajja, u waqfu fuq ri!lejhom, eļer tu kbir fuq li
kbir. U qalli: “Bin Adam, dan il-g'adam huwa d-dar kollha ta’
Israel. Ara, huma jg'idu: ‘Nixef g'adamna, it-tama tag'na g'abet,
inqridna g'al kollox.’ G'alhekk 'abbrilhom u
g'idilhom. Hekk qal Sidi l-Mulej: ‘Ara, jiena nifta' l-oqbra tag'kom
u ntellag'kom mill-oqbra tag'kom, ja poplu tieg'i, u n!ibkom mill-oqbra tag'kom
ja poplu tieg'i, u n!ibkom lura f’art Israel. Imbag'ad tkunu tafu li
jiena l-Mulej, meta nifta' l-oqbra tag'kom u ntellag'kom mill-oqbra tag'kom, ja
poplu tieg'i. U jiena nqieg'ed ru'i fikom, u ter!g'u tie'du
l-'ajja. Nag'tikom il-mistrie' f’artkom, u tkunu tafu li jiena
l-Mulej. Hekk g'idt u hekk nag'mel.’”

Ir-Raba’ Qari:

Qari mill-Ktieb tal-Profeta
 oel. 3, 1-5.

Dan jg'id il-Mulej: ‘Jiena nsawwab l-Ispirtu
tieg'i fuq il-'lejjaq kollha. Uliedkom i'abbru, subien u bniet,
ikollhom 'olm ix-xju' tag'kom, iļ-ļg'aļag' tag'kom jaraw
viļjonijiet. U fuq l-ilsiera wkoll, ir!iel u nisa, insawwab
l-Ispirtu tieg'i f’dawk il-jiem. Fis-sema u l-art nuri sinjali, demm
u nar u kolonni ta’ du''an! Ix-xemx tinbidel fi dlam u l-qamar
f’demm qabel ma jasal jum il-Mulej, kbir u tal-biļa’! Je'lisha kull
min isejja' isem il-Mulej; g'aliex fuq il-muntanja ta’ Sijon u erusalemm ikun
hemm il-me'lusin, kif qal il-Mulej; u fost il-ma'rubin ikun hemm min isejja'lu
l-Mulej’.

Il-&ames Qari:

Qari mill-Ittra ta’ San Pawl Appostlu
lir-Rumani. 8, 22-27.

&uti: A'na nafu li l-'olqien kollu
g'adu s’issa jitniehed u jokrob b'al wa'da fl-u!ig' tal-'las; u mhux hu biss,
imma wkoll a'na li g'andna l-ewwel frott tal-Ispirtu, a'na wkoll nitniehdu fina
nnifisna waqt li nistenew l-adozzjoni ta’ wlied Alla, il-fidwa ta’ !isimna. G'ax
a'na wkoll salvati bit-tama. Meta wie'ed jara l-'wejje! li jkun ittama, ma
jkunx hemm aktar tama; g'ax kif jista’ wie'ed jittama l-'wejje! li !a qieg'ed
jara?

Imma dak li qeg'din nittamaw, jekk m’a'niex narawh, qeg'din nistennewh bis-sabar. Hekk ukoll l-Ispirtu, min-na'a tieg'u, ig'inna fin-nuqqas ta’ 'ila tag'na. G'ax a'na anqas biss nafu x’g'andna nitolbu kif imiss, imma l-Ispirtu stess jid'ol g'alina bit-talb tieg'u, bi tnehid li ma jistax jitfisser bil-kliem; u Dak li l-'arsa tieg'u tinfed il-qlub jaf x’inhi x-xewqa tal-Ispirtu, kif bit-talb tieg'u jid'ol g'all-qaddisin skont ma jrid Alla.

Versett: Hallelujah. Ejja Spirtu s-Santu, imla l-qlub tal-fidili tieg'ek u kebbes fihom in-nar ta’ m'abbtek. Hallelujah.

L-Evan!elju:

Qari mill-Evan!elju ta’ San wann. 7, 37-39.

Fl-a''ar jum tal-festa, il-jum l-aktar solenni, esù qam ig'id b’le'en g'oli: “Min jie'du l-g'atx, ji!i g'andi u jixrob. Kif tg'od l-Iskrittura, min jemmen fija minnu jo'or!u xmajjar ta’ ilma 'aj.”

B’dan ried ifisser l-Ispirtu s-Santu li kellhom ir ievu dawk li jemmnu fih – g'ax l-Ispirtu kien g'adu ma !iex mog'ti billi esù kien g'adu ma !iex igglorifikat

Il-Kelma tal-Mulej.